

CBE/XXXXX

Zaaknummer 25.127

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR (hierna: College) heeft op 7 oktober 2025 uitspraak gedaan op het beroep van

XXXXX, hierna: appellante,

dat is gericht tegen

het besluit van de examencommissie van Erasmus School of Law (ESL) (hierna: verweerder) van 8 juli 2025 betreffende het ongeldig c.q. onbeoordeelbaar verklaren van het tentamen Omzetbelasting (RF(D)218) (hierna: bestreden besluit).

1 Feiten en procesverloop

1.1 Appellante staat sinds het studiejaar 2022-2023 ingeschreven voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en sinds het studiejaar 2024-2025 voor de bacheloropleiding Fiscaal Recht (hierna: opleiding). Op 4 juli 2025 heeft appellante aan het tentamen Omzetbelasting (hierna: vak) van de opleiding deelgenomen. Op 8 juli 2025 heeft appellante het bestreden besluit ontvangen, waarin door verweerder het tentamen van het vak ongeldig respectievelijk onbeoordeelbaar wordt verklaard.

1.2 Op 8 juli 2025 heeft appellante beroep bij het College ingesteld. Het College heeft het beroepschrift op 9 juli 2025 aan verweerder doorgestuurd. Op 14 augustus 2025 heeft een schikkingsgesprek plaatsgevonden. Er is geen schikking bereikt. Het College heeft vervolgens het verweerschrift op 8 september 2025 ontvangen, waarna het verweerschrift op diezelfde dag aan appellante is doorgezonden.

1.3 Het beroep is op 7 oktober 2025 op de hoorzitting van het College behandeld. Hoewel behoorlijk opgeroepen, is appellante niet verschenen. Namens verweerder hebben XXXXX, secretaris van de examencommissie ESL, XXXXX en XXXXX, voorzitter en opvolgend voorzitter van de examencommissie ESL, het verweer gevoerd.

2 Standpunten partijen

2.1 Appellante kan zich niet verenigen met het bestreden besluit en voert daartoe, samengevat, het volgende aan:

- Appellante ervaart het bestreden besluit als buitengewoon ingrijpend en nadelig.
- Appellante heeft het tentamen naar eer en geweten gemaakt, zonder van enige ongeoorloofde informatie gebruik te maken. Voor zover bij appellante bekend is, heeft zij tijdens het tentamen geen toegang tot het antwoordmodel gehad. Zij heeft dan ook niet de inhoud van het antwoordmodel over kunnen overnemen. De antwoorden van appellante zijn gebaseerd op haar eigen kennis en voorbereiding. Appellante is bereid om ter verificatie haar tentameninhoud naast het antwoordmodel te laten leggen.
- Uit het schrijven van verweerder blijkt dat studenten gedurende vijf minuten mogelijk toegang tot het antwoordmodel hadden. Aangezien er in het digitale

toetssysteem ANS geen kladfunctie beschikbaar was, is het in de optiek van appellante überhaupt niet mogelijk om meer dan een of twee opgaven van het antwoordmodel over te nemen. In plaats van het gehele tentamen ongeldig te verklaren, verzoekt appellante verweerder om te overwegen enkel de eerste twee opgaven buiten de beoordeling van het tentamen te laten.

- Het bestreden besluit heeft aanzienlijke gevolgen voor appellante. Zij heeft vrije dagen moeten opnemen van haar werk, een week aan voorbereidingstijd geïnvesteerd, een autorit naar de campus gemaakt en uiteindelijk tweeënhalf uur gespendeerd aan het maken van een tentamen dat achteraf ongeldig blijkt te zijn. Deze inspanning en investering van appellante zijn dus zonder resultaat gebleven.
- Appellante erkent de complexiteit van de situatie, maar acht het disproportioneel en in strijd met het beginsel van individuele beoordeling om alle studenten over een kam te scheren. Hierbij beroept appellante zich op artikel 7.10 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: Whw). Zij voelt zich ernstig benadeeld, temeer omdat zij het tentamen zelfstandig en op basis van haar eigen kennis heeft gemaakt.
- Gelet op het vorengaande verzoekt appellante aan het College om haar tentamen individueel te laten beoordelen, dan wel een alternatieve, genuanceerde oplossing te overwegen. Indien dit niet mogelijk is, verzoekt appellante financiële compensatie voor de gemaakte kosten en gederfde tijd, zoals reiskosten, verlof en voorbereidingsinspanning.

2.2 Verweerder handhaaft het besluit en voert hiertoe, samengevat, het volgende aan:

- Kort na aanvang van het tentamen bleek dat alle deelnemers aan dit tentamen gedurende minimaal vijf minuten toegang hebben gehad tot het antwoordmodel. Door een organisatorische fout was dit geplaatst in hetzelfde document als het tentamenvoorblad. Hierdoor waren de deelnemers in staat de antwoorden op de tentamenvragen in te zien (en deels of volledig te kopiëren naar hun eigen uitwerking). Na ontdekking van deze fout door de examinerator en surveillant, is het tentamen tijdelijk stil gelegd en weer opnieuw opgestart na verwijdering van het antwoordmodel. Na overleg met de coördinator van de opleiding en verweerder, is besloten het tentamen niet af te gelasten maar te laten doorgaan, in de veronderstelling dat (vanuit de loggegevens van het digitale toetssysteem ANS) nadien te achterhalen zou zijn welke specifieke studenten het antwoord daadwerkelijk hadden ingezien, hieruit hadden gekopieerd en de door hen gekopieerde antwoorden zouden hebben geplakt in hun eigen uitwerking. Echter, na afloop van het tentamen kreeg verweerder diverse meldingen van deelnemers aan het tentamen van het feit dat sommige medestudenten in de tijd dat de tentamenantwoorden zichtbaar waren, deze (deels) op hun kladpapier hadden overgeschreven en dit papier per abuis niet door de surveillant was ingenomen voorafgaand aan de herstart van het tentamen. Hierdoor zijn bepaalde studenten, ook nog na de verwijdering van het antwoordmodel, gedurende het hele tentamen in staat geweest om, vanuit hun kladpapier, (informatie) uit de antwoorden deels dan wel volledig te kopiëren of verwerken.
- Uit onderzoek naar de loggegevens van het digitale toetssysteem ANS door het team Information Management van Erasmus School of Law en uit de voorlopige bevindingen van de examinerator na hun beoordeling van de antwoorden op de eerste tentamenvragen, bleek dat een niet-verwaarloosbaar deel van de studenten in hun beantwoording passages uit het antwoordmodel leek te

hebben gekopieerd. Het is niet mogelijk om exact te achterhalen welke studenten de antwoorden daadwerkelijk hebben ingezien en wie hiervan profijt hebben gehad bij hun beantwoording en zo ja, bij welke vragen precies. Hierdoor was het voor de examinerator en verweerder onmogelijk geworden om zich een juist oordeel te vormen over de door alle deelnemers aan het tentamen verworven kennis, inzicht en vaardigheden, in de zin van artikel 7.12 lid 2 Whw. Verweerder zag zich om die reden genooddacht om alle op 4 juli 2025 gemaakte tentamens integraal ongeldig c.q. onbeoordeelbaar te verklaren, zoals bepaald in artikel 2.3 juncto artikel 2.4 Addendum op de Regels en Richtlijnen van de examencommissie Erasmus School of Law 2024 (hierna: Addendum R&R).

- Verweerder heeft aan de door de ongeldigverklaring gedupeerde studenten ter compensatie van het door hen ondervonden nadeel en ter voorkoming van onbillijke studievertraging, toestemming gegeven om deel te nemen aan het reguliere hertentamen van het vak op 25 juli 2025. Deze herkansing zou voor deze groep studenten gelden als de eerste kans en niet meetellen bij het maximale aantal hertentamens. Ingeval voor dit hertentamen een onvoldoende zou worden behaald of men verhinderd zou zijn, zouden deze studenten deel kunnen nemen aan een in eind augustus plaats te vinden extra herkansing. Ook konden de studenten die door de ongeldigverklaring van het tentamen niet zouden voldoen aan het voortgangseisen (met als gevolg het niet kunnen deelnemen aan B3-vakken), bij verweerder om dispensatie hiervan verzoeken. Op 11 juli 2025 heeft verweerder daarbij aan de groep studenten, die niet konden deelnemen aan het reguliere hertentamen, hiervoor een onvoldoende zouden halen of verhinderd zouden zijn voor de extra herkansing in augustus, aangeboden om het tentamen op een voor hen wel geschikte datum tussentijds te herkansen op een eerdere datum in augustus of op een latere datum in het nieuwe studiejaar. Appellante heeft van alle alternatieven afgezien.
- Verweerder heeft op grond van artikel 7.12b Whw de wettelijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit en validiteit van toetsing te borgen. In dit geval kan de validiteit van het (gehele) tentamen niet worden geborgd.
- Verweerder heeft diverse scenario's zorgvuldig overwogen. Het bestreden besluit is zelfs voorgelegd aan de voorzitters van de andere examencommissies. Zij waren het allen eens dat het tentamen onbeoordeelbaar was en dat er geen andere optie was dan integrale ongeldigverklaring.
- Het verzoek van appellante aangaande de individuele beoordeling van het tentamen, kan niet door verweerder worden gehonoreerd. Het is niet te achterhalen of (naar zeggen van appellante) zij het antwoordmodel niet heeft gezien. Hierdoor is niet te garanderen in hoeverre de tentamenuitwerking van appellante de weergave is van haar eigen kennis, inzicht en vaardigheden. Ook de suggestie van appellante om enkel de antwoorden op vraag 1 en 2 van het tentamen ongeldig te verklaren, is niet afdoende. Immers, een student kon in de vijf minuten dat het antwoordmodel zichtbaar was, ook het antwoord op bijvoorbeeld vraag 3 of 4 hebben gelezen, genoteerd dan wel gebruikt.
- Verweerder erkent dat het heel vervelend is geweest voor appellante dat zij heeft deelgenomen aan een tentamen dat later ongeldig is verklaard vanwege fouten van derden. Daarom heeft verweerder bovenstaande oplossingen aangeboden. Alle studenten die beroep hadden ingesteld hebben de door verweerder aangeboden compenserende maatregelen gewaardeerd als voldoende en hun beroep ingetrokken. Appellante is de enige die hiermee geen genoegen nam. Verweerder erkent dat appellante door haar persoonlijke situatie minder flexibel

is om gebruik te maken van de gedane voorstellen, maar kan hiermee geen rekening houden. Daarbij komt dat appellante het gehele B3-jaar nog moet afronden in het studiejaar 2025-2026, waardoor verweerder de gevolgen van het bestreden besluit niet disproportioneel acht.

- Verweerder is niet bevoegd om financiële vergoedingen toe te kennen. Deze bevoegdheid berust bij het opleidingsbestuur. Verder ziet verweerder geen aanleiding om het bestreden besluit te herzien en verzoekt het College om het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

3 Verslag ter hoorzitting d.d. 7 oktober 2025

3.1 Desgevraagd licht verweerder toe dat deze technische fout zich in de afgelopen jaren niet eerder heeft voorgedaan. Het organiseren van het tentamen en het inrichten van het digitale toetsstelsel ANS wordt door verweerder aan een professioneel team overgelaten. Dat het antwoordmodel tijdens het tentamen zichtbaar was, werd voor verweerder duidelijk omdat een deelnemer dit eerlijk tegen een surveillant heeft gezegd. Ook werden de ± 100 deelnemers van het tentamen onrustig en ontstond er geroezemoes.

3.2 Verweerder geeft aan dat appellante alsnog aan de reguliere herkansing op 25 juli jl. heeft deelgenomen en hiervoor een 5 heeft gehaald. Aan de andere afgelopen herkansingen heeft appellante niet deelgenomen, vanwege persoonlijke omstandigheden. Verweerder heeft tot en met december dit jaar de mogelijkheid om het tentamen te herkansen. Echter, appellante heeft aan verweerder laten weten hiervan af te zien.

4 Beoordeling College

4.1 Het College verklaart het beroep van appellante ongegrond en legt hierna uit hoe zij tot dit oordeel is gekomen.

Bevoegdheid

4.2 Het College is op grond van artikel 7:61 lid 1 sub e Whw bevoegd het beroep van appellante te behandelen. Het beroepschrift voldoet verder aan de gestelde eisen, waardoor het beroep van appellante door het College ontvankelijk wordt verklaard.

4.3 Het College heeft niet de bevoegdheid om de eigen beslissing in de plaats te stellen van het bestreden besluit. Het toetsingskader van het College is in casu of is voldaan aan de voorschriften van procedurele aard die bij of krachtens de Whw, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of enig ander wettelijk voorschrift zijn gesteld.

Tentamen

4.4 Het College stelt vast dat verweerder overeenkomstig artikel 7.12b lid 1 sub a Whw de taak heeft om de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen. Daarbij komt dat verweerder op grond van artikel 7.12 lid 2 Whw vast dient te stellen of een student, zoals appellante, voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Hieraan heeft verweerder in artikel 2.3 juncto artikel 2.4 Addendum R&R invulling geven. Zo wordt bepaald dat als verweerder, wegens onvoorziene omstandigheden door of buiten het handelen of nalaten van de studenten om, geen juist oordeel over de

kennis, inzicht en vaardigheden bij alle of een groot deel van de studenten kan vaststellen, het tentamen ongeldig (artikel 2.3 Addendum R&R) of onbeoordeelbaar (artikel 2.4 Addendum R&R) kan worden verklaard.

- 4.5 Het College constateert dat tijdens het tentamen het bijhorende antwoordmodel gedurende vijf minuten voor alle deelnemers zichtbaar was. Naderhand heeft verweerder onderzoek verricht, waaruit bleek dat niet kon worden vastgesteld welke deelnemers het antwoordmodel daadwerkelijk hadden ingezien, welke deelnemers op hun kladpapier de antwoorden hadden overgeschreven en/of welke deelnemers passages uit het antwoordmodel in hun beantwoording van het tentamen hadden gebruikt. Derhalve is het College van oordeel dat verweerder geen juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden van de deelnemers kon vaststellen en daarmee de kwaliteit van het tentamen niet kon borgen, in de zin van artikel 7.12 lid 2 juncto artikel 7.12b lid 1 sub a Whw. Derhalve was verweerder genoodzaakt om het tentamen ongeldig respectievelijk onbeoordeelbaar te verklaren, overeenkomstig artikel 2.3 juncto 2.4 Addendum R&R.
- 4.6 Verder merkt het College op dat verweerder zijn best heeft gedaan om de gedupeerde deelnemers van het tentamen tegemoet te komen met het inrichten van meerdere herkansingen alsook het toewijzen van dispensatieverzoeken. Appellante heeft van de reguliere herkansing gebruikgemaakt, maar dit niet succesvol weten te behalen.

Evenredigheidsbeginsel

- 4.7 Het College constateert dat appellante een beroep op het evenredigheidsbeginsel, in de zin van artikel 3:4 lid 2 Awb, heeft gedaan. Hiervoor dient het College de belangen van de partijen af te wegen. Enerzijds heeft appellante de belangen aangedragen van vrije dagen die zij heeft moeten opnemen van haar werk, een week aan voorbereidingstijd die zij heeft geïnvesteerd, een autorit naar de campus van de universiteit die zij heeft gemaakt en tweeënhalf uur die zij heeft gespendeerd aan het maken van een tentamen dat achteraf ongeldig respectievelijk onbeoordeelbaar wordt verklaard. Anderzijds heeft verweerder de belangen aangedragen van het borgen van de kwaliteit van de tentamens en de kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
- 4.8 Hoewel het College begrijpt dat het bestreden besluit een teleurstelling voor appellante is geweest en haar tijd, inspanning en geld heeft gekost, is het College van oordeel dat het ongeldig respectievelijk onbeoordeelbaar verklaren van het tentamen een noodzakelijke maatregel was om de kwaliteit van het tentamen en daarmee de kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad te borgen. Daarbij is het College met verweerder van oordeel dat deze borging met het uitvoeren van een minder ingrijpende maatregel, zoals het ongeldig verklaren van een à twee tentamenvragen, niet zou worden bereikt. Hieruit concludeert het College dat in casu het belang van verweerder zwaarder weegt dan het individuele belang van appellante.
- 4.9 Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat verweerder in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen, het bestreden besluit voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en genoegzaam is onderbouwd. Dit leidt tot de conclusie dat het beroep van appellante ongegrond moet worden verklaard.

- 5 Uitspraak
Het College,

College van Beroep voor de Examens (CBE)

verklaart het beroep van appellante ongegrond;

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 7 oktober 2025 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXXX, XXXXX (lid) en XXXXX (lid) in aanwezigheid van XXXXX, secretaris, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXXX
voorzitter

XXXXX
secretaris

Uitspraak zaaknummer CBE 25.127 verzonden op: 20 oktober 2025

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag, via website van de Raad van State (<https://www.raadvanstate.nl/studentenzaken>). Bent u niet in staat uw beroep binnen de termijn van zes weken na de verzenddatum van dit besluit in te dienen? U kunt binnen deze termijn een inleidend (pro forma) beroepschrift indienen waarbij u nog gelegenheid zal worden geboden de gronden (motivering) aan te vullen.

Bijlage: juridisch kader

In de Algemene wet bestuursrecht is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 3:4

- 2 De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7.10 Examens en tentamens

1. Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Indien de tentamens van de tot een opleiding of propedeutische fase van een bacheloropleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd, is het examen afgelegd, voorzover de examencommissie niet heeft bepaald dat het examen tevens omvat een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in het eerste lid.
3. Het instellingsbestuur is verantwoordelijk voor de praktische organisatie van tentamens en examens.

Artikel 7.12 Examencommissie

2. De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

Artikel 7.12b Taken en bevoegdheden examencommissie

1. Naast de taken en bevoegdheden, bedoeld in de [artikelen 7.11](#) en [7.12, tweede lid](#), heeft een examencommissie de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd [artikel 7.12c](#),
  - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in [artikel 7.13](#), om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen,
  - c. het door de meest daarvoor in aanmerking komende examencommissie verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in [artikel 7.3d](#) te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de examencommissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van deze wet,
  - d. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens, en
  - e. het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens.
2. Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.
3. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b en d, en het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. De examencommissie kan onder haar te stellen voorwaarden bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg afgelegd hoeft te zijn om vast te stellen dat het examen met goed gevolg is afgelegd.
4. Indien een student bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een examiner betrokken is die lid is van de examencommissie, neemt de betrokken examiner geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

5. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan het instellingsbestuur of de decaan.

Artikel 7.61. Bevoegdheid college van beroep voor de examens

1. Het college van beroep voor de examens is bevoegd ten aanzien van de volgende beslissingen:
  - a. beslissingen als bedoeld in de artikelen 7.8b, derde en vijfde lid, en 7.9, eerste lid,
  - b. beslissingen inzake het met goed gevolg hebben afgelegd van het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.9d,
  - c. beslissingen, niet zijnde besluiten van algemene strekking, genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens titel 2 van dit hoofdstuk, met het oog op de toelating tot examens,
  - d. beslissingen, genomen op grond van het aanvullend onderzoek, bedoeld in de artikelen 7.25, zesde lid, en 7.28, vierde lid,
  - e. beslissingen van examencommissies en examinatoren,
  - f. beslissingen van commissies als bedoeld in artikel 7.29, eerste lid, en
  - g. beslissingen, genomen op grond van artikel 7.30b met het oog op de toelating tot de in dat artikel bedoelde opleidingen.
2. Het beroep kan, wat de openbare instellingen betreft in afwijking van [hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht](#), worden ingesteld terzake dat een beslissing in strijd is met het recht.

In het Addendum op de Regels en Richtlijnen van de examencommissie Erasmus School of Law 2024 is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 2.3 Ongeldigverklaring tentamen

Indien er sprake is van een algemene technische storing, vermoedens van grootschalige fraude of onvoorziene omstandigheid die, naar het redelijk oordeel van de examencommissie, het vormen van een juist oordeel over de verworven kennis, inzicht en vaardigheden bij alle of significante aantallen van de examinandi ernstig belemmert, kan de examencommissie een tentamen geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaren voor alle examinandi en/of de examiner respectievelijk het onderwijsbestuur adviseren om, voor zover nodig, een daartoe strekkend besluit te nemen.

Artikel 2.4 Onbeoordeelbaar tentamen

De examencommissie kan een tentamen van een student ongeldig verklaren indien het voor de examencommissie en/of de examiner redelijkerwijs onmogelijk is geworden om een juist oordeel te vormen over de door de student verworven kennis, inzicht en vaardigheden, ook door omstandigheden buiten het handelen of nalaten van een student om. De examencommissie kan tevens de desbetreffende examiner en/of het onderwijsbestuur adviseren om, voor zover nodig, het desbetreffende tentamen niet te beoordelen respectievelijk ongeldig te verklaren.